

ANNA HERMELIN, f. Cederbaum

16/1 1881 — 21/7 1955

Jag tror inte att jag någonsin i mitt liv fått ett så svårt uppdrag som detta, att skriva ned några ord till Mammans minne. Det borde ju egentligen inte vara svårt alls att tala om en så levande människa som hon var; men faktiskt förefaller det mig nästan överkomligt. Smärtan och saknaden är för stor och perspektivet för kort. Vad är väsentligt, hur skall jag kunna ta fram de mest karakteristiska dragen i hennes personlighet för att ge färg och liv åt hennes minne för dem i släkten som inte kände henne så nära?

Mina morföräldrar var förvaltaren på Stora Sundby Conrad Cederbaum och hans hustru Ellen Sinclair. Mamma var den äldsta av tre syskon och växte upp i ett så vitt jag kan förstå mycket harmoniskt hem, som dock förmörkades dels av ekonomiska bekymmer dels av min morfars vacklande hälsa.

Hon fick läsa i hemmet för en guvernant, så som det var vanligt på den tiden, och det kändes nog ganska bittert för henne med hennes brinnande håg för läsning och studier, att det aldrig ens var fråga om att hon skulle få fortsätta i någon skola, medan de båda yngre bröderna självfallet skulle ta studenten. Redan som helt ung flicka var hon svag till hälsan, och klenhetens börda tyngde henne under hela livet. Då hon var i tjugoårsåldern dog min morfars. Under en kort tid prövade hon på bankarbete, men så blev hon bjuden till sin goda vän Ingrid Bernhards bröllop med Knut Hermelin. Där träffade hon bergsingenjören Yngve Hermelin, och därmed fick hennes liv en ny inriktning. År 1904 gifte de sig och bosatte sig först på Kortfors i Värmland och sen ganska snart på Bångbro i Västmanlands bergslag.

Mammans gärning i hemmet och familjen som mor och husmor visar, hur långt man kan komma med energi, plikttrohet och samvetsgrannhet även med saker, som egentligen inte ligger för en. Hennes läggning var egentligen rätt opraktisk, men hon blev med tiden en både klok och kunnig husmor med ett hem så välkött, att vem som helst hade kunnat vara stolt över det.

Hennes största intressen låg dock åt annat håll. Hon hade sin glädje i allt som var vackert, både konst och natur. Hon älskade att läsa. Särskilt de sista åren, då ett svårt hjärtlidande tvingade hennes flitiga händer till överksamhet, blev böckerna hennes tillflykt. Speciellt var hon road av histo-

ria. Bara något år före sin död tog hon itu med Grimbergs Svenska folkets underbara öden, och jag minns, hur hon under den perioden formligen levde med stormaktstidens människor och knappast kunde tala om något annat. Det hängde samman med hennes stora personintresse, som gällde både levande och bortgångna. Hon tillvaratog och samlade i sitt minne allt vetande om släkten, både sin egen och Pappa Yngves. Det är vemodigt att tänka på hur mycket av det som nu är borta för alltid och aldrig kan rekonstrueras.

Hon var till den grad road av människor, att ett tillfälligt besök kunde få henne att glömma både trötthet och smärta. Med sitt livliga, intelligenta, charmfulla väsen vann hon i ovanlig grad beundran och vänskap bland de människor hon mötte. Hon hade många vänner, även sådana som hon inte träffat på många år, men så var hon också en brevskrivningens mästarinna. Hennes brev med den vackra, klara och mycket karakteristiska pikturen var innehållsrika, livfulla, omedelbara. Jag har en dyrbar skatt. Det är en stor pappkartong med brev, som Mamma skrivit till mig under en tid av mera än 35 år.

Jag har sparat till sist det intresse, som var Mammans allra största, det var musiken. Hon hade en utpräglad musikalisk begåvning: hon spelade piano skickligt, men hon spelade framför allt besjälad och personligt. Hennes musikaliska smak omfattade vitt skilda saker, från Beethovens sonater till Elsa Beskows barnvisor. Det var äktheten i musiken, som var det avgörande för henne, äktheten och det melodiska. Därför kunde hon aldrig lära sig uppskatta den gregorianska musiken, där ju melodi i traditionell mening saknas. Mest älskade hon de stora klassikerna. Det var en tung prövning för henne, då en åkomma i händerna gjorde det allt svårare och till sist omöjligt för henne att spela mera komplicerade saker. Nästan det enda hon kunde spela på sista tiden var en liten enkel norsk barnvisa: "Du käre Gud Fader i himmelens hus", men den spelade hon så att tårarna kommer mig i ögonen bara jag tänker på det.

Djupast ner i hennes väsen låg hennes starka religiositet. Det var ingen lättköpt och problemlös vanekristendom, det var en ärlig och helgjuten människas kamp för att nå fram till trons visshet. Hon var en människa för vilken rätt och sanning var absoluta begrepp, och då hon en gång hade blivit övertygad om rättvisan i en sak, satte hon in hela sitt livliga varma hjärta och sin entusiasm för att få andra lika övertygade.

Det är ett ord ur Bergspredikan, som jag vill sluta med, därför att det tyckes mig passa in så väl på Mamma: Saliga äro de renhjärtade, ty de skola se Gud.

Ellen Dahlgren, f. Hermelin

DÖD

Vår älskade mamma,
vår kära mormor och farmor
friherrinnan

Anna Alfhild Maria Hermelin

f. Cederbaum

* 16/1 1881

† 21/7 1955

har lämnat oss, i djupt och
tacksamt minne bevarad.

Ellen och Erik
Karl och Märta
Anna
Barnbarnen

Jordfästningen äger rum i
Lilla Malma kyrka fredagen
den 29 juli kl. 13.30.

Samling i hemmet, Bad-
husgatan 10, Malmköping,
kl. 12.15.

satta

Anna Hermelin. I sitt hem i Malmköping avled på torsdagen friherrinnan Anna Hermelin, född Cederbaum, maka till framlidne förre bruksdisponenten vid Bångbro järnverk, baron C. Y. Hermelin. Friherrinnan Hermelin var född i Järstads socken i Östergötland den 16 januari 1881. Familjen kom till Malmköping 1952 närmast från Orrhammar vid Flen, som baron Hermelin ägt och brukat i 30 år. Närmast sörjande är en son Carl Yngvesson Hermelin, aktuarie i Socialstyrelsen, Djursholm, och två döttrar, Ellen Yngvedotter, fil. dr, centralbibliotekarie i Härnösand, maka till arkivarien Erik Dahlgren, och Anna Yngvedotter Hermelin, Malmköping, samt barnbarn.

Med friherrinnan Hermelin gick en sällsynt vital och levande personlighet med stora intellektuella och musikaliska intressen ur tiden.

— Ett ståtligt kyrkbröllop ägde i lördags rum i Flens smakfullt dekorerade kyrka, då amanuenssn vid stadsarkivet i Härnösand fil. lic. Erik Dahlgren och fil. d:r bibliotekarien vid stadsarkivet i Härnösand, fröken Ellen Hermelin, dotter till bergsingenjören, friherre C. Y. Hermelin, Orrhammars gård, Flen, och hans maka född Cederbaum, sammanvigdes. Brudparet intågade i templet, företrädda av två kyrkmarskalkar friherre Carl Hermelin och kand. Pehr-Fredrik Cederbaum, under det på orgeln utfördes brudmarschen ur Lohengrin, av Wagner. Efter psalmsång förrättade kyrkoherden Sven Danell, Stora Sköndal, vigseln och höll ett anslående tal. Efter ytterligare psalmsång uttågade de nygifta under tonerna av Ulfåsamarschen. Senare gävo brudens föräldrar middag i sitt hem för de nygifta och ett 60-tal gäster. Ett stort antal lyckönskningstelegram anlände.